

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculum Approbandorum Bipartitum

Unczovsky, Marianus

Coloniæ Agrippinæ, 1693

Quæstio XIV. In qua adhuc nonnulla proponuntur de Confessione
Sacramentali quoad eandem circumstantiam temporis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37308

munione Paschalis, ergo si adimpleri poterit, erit gravis obligatio illud implendi: neq; par ratio est pro præveniente, ac pro differente, quia factâ dilatione ex rationabili causa non potest amplius satisfieri præcepto, bene tamen post præventionem, si optima occasio ad satisfaciendum Communioni Paschali se offerat, prout supponitur se offerre in casu.

QUÆSTIO XIV.

In qua adhuc nonnulla proponuntur de Confessione Sacramentali quoad eandem circumstantiam temporis.

Vicar. **M**ulta adhuc mihi occurrunt proponenda circa præsentem materiam.

Sac. Meum desiderium respondere ad singula.

V. Quid si confessio esset invalida & sacrilega, putasne per eam satisfieri posse præcepto Ecclesiastico de confitendo annuè?

S. Le-

S. Legi *Decretum felic. recordat. Alexandri VII.* editum die 24. Septemb. 1665. quale exprimit, huic præcepto satisfieri non posse per confessionem voluntariè nullam, sed requiri eam esse validam Sacerdotali absolutioni conjunctam, & meritò, quia hoc præceptum Ecclesiasticum est tantùm quædam determinatio præcepti Divini, adeoq; non præcipit aliam confessionem, nec per aliam impletur, nisi quam præcipit, & per quam impletur præceptum Divinum, sed sic est, quòd præceptum Divinum præcipiat verum Sacramentum, & consequenter validam confessionem Sacerdotali absolutioni conjunctam, & per hanc solum impletur, igitur talem quoq; requirit præceptum Ecclesiasticum.

U. Miror quòd respondendo apprehendas confessionem solum cum valore seu validam?

S. Non ignoro quòd salvo præfato decreto disputetur, an confessio Sacramen-

men
men
info
fieri
xat,
fessio
prop
neq;
ctu,
men
præc
de fr
tant
U. S
conf
tame
igno
oner
S. Ju
le no
cran
nere
Sacre
pien

mentalis possit dari informis, & tamen valida? unde admissio valore cum informitate dico: huic præcepto satisfieri per confessionem validam duntaxat, licet informem, talis enim confessio in hac Sententia esset vera, & propriè dicta Sacramentalis confessio, neq; præceptum est de recipiendo fructu, sed tantum de substantia Sacramenti suscipienda, quemadmodum præceptum audiendi Sacrum non est de fructu Sacramenti percipiendo, sed tantum de ipso Sacro audiendo.

U. Sit casus, quòd Pœnitens fuerit confessus omnia peccata legitimè, cui tamen Sacerdos vel ex malitia, vel ex ignorantia non impendisset absolutionem Sacramentalem?

S. Judico, quòd quamvis Pœnitens ille non peccasset, siquidem nullitas Sacramenti ipsi non fuit voluntaria, teneretur nihilominus iterum confiteri Sacramentaliter eadem peccata, accipiendo veram ab illis absolutionem,
ut

ut satisfaciat huic Ecclesiæ præcepto dummodò noverit hunc defectum.

V. Quomodo autem Pœnitens ille cognoscet hunc defectum, siquidem Sacerdos absolutionem non impendens non tenetur id manifestare Pœnitenti. S. Sacerdotem invalidè absolventem obligatum esse ad monendum Pœnitentem de suo errore affirmat *Diana p. 2. Tract. 15. resolutione 6. & p. 11. Tract. 4. resolut. 9. Arriaga Disp. 44. n. 11. & plurimi alij*, ergo etiam ad satisfaciendum, quod illi absolutionem sacramentalem non impenderit.

V. Quid dicis? nonne Confessario valdè arduum foret, si se in famare deberet, quòd non, vel malè absolverit? nec mihi videtur talem Confessarium aliud facere posse, quàm dolere de commissa culpa, & Pœnitentem, qui bona fide processit, in sua bona fide relinquere: non enim potest absolvere absentem post Clementis VIII. declarationem, nec presentem & inscium,

um, quia poterit accidere, quòd interea temporis peccasset mortaliter, nec etiam facile monere propter errorem commissum absq; periculo, fractionis sigilli; præterquam quòd Pœnitens ille, esto non sit verè absolutus & justificatus (nisi contritionem habuerit) attamen cùm bona fide procedat, per proximam confessionem deveniet ad statum gratiæ, non obstante priori defectu, siquidem confessio condonabuntur postea virtute alterius confessionis sequentis.

S. Ausculto has rationes, quas recorder me legisse apud *Suar. Disp. 3. Sect. 6. n. 5.* verùm occurrit mihi pro Sententia obligantium Confessarium ad monendum, quòd privatio gratiæ sit Pœnitenti grave damnum, ideoq; Pœnitens esset monendus nè illud patiatur, verùm gratiam, quâ privatus est, recipiat per alteram validam absolutionem; accedit, quòd si is, qui est alteri causa violandi grave aliquod præceptum,

ceptum, tenetur illi auferre ignorantiam, ut legem Dei servare possit, v. g. qui dixit alteri: non teneris audire Sacrum die Festo &c. debet eum postea de obligatione audiendi monere, igitur etiam Confessarius non, vel invalide absolvens debet monere Pœnitentem, ut postea servet præceptum ea peccata confitendi, siquidem illa ob defectum ex parte absolventis adhuc non sunt validè subjecta clavibus Ecclesiæ.

U. Non videtur esse paritas, quia in casu ignorantia de obligatione audiendæ Missæ subest periculum sæpius non audiendi, ast in nostro casu non subest periculum sæpius similia peccata committendi.

S. Sed sit, ut esse potest in habituato peccatore, periculum sæpius similia peccata committendi, numquid obligatio erit illum monendi? sicut ergo sententia negantium certè admittit aliquando esse obligationem monendi,
ità

ità ex opposito Sententia affirmantium negat quandoq; Confessarium talem obligari ad monendum Pœnitentem. U. Quando?

S. Tunc, dum Confessario ex hac monitione grave malum resultaret, vel si Pœnitens rursus confiteretur, & adhortatus facilè induci posset ad dolorem omnium præteritorum peccatorum.

U. Ergo si Pœnitens in tali esset statu ut probabiliter putaretur amplius non confessurus ulla peccata, esset quoq; obligatio illum monendi de interveniente errore?

S. Omninò.

U. Bene respondes; occasione autem alibi dictorum, cum Jure Divino obligatus sit Fidelis ad confitendum Sacramentaliter in articulo, vel periculo mortis, quæro: an peccator probè sciens se tantùm habere peccata venialia, teneatur in evidenti periculo mortis constitutus confiteri habendo copiam Confessarij? S. Si

S. Si spectemus precisè præceptum Divinum, cùm (juxta dicta) hujusmodi peccata ex institutione CHRISTI non sint materia necessaria Sacramenti: Penitentiae: sed sufficiens tantùm, ac simpliciter libera à Penitentibus, dico per se loquendo non teneri.

U. Existimo tamen per accidens teneri, tum ratione scandali, quod forte inde oriri posset, tum ad vitadum peccatum præsumptionis, tum deniq; ne se ipsum decipiat sibi nimium blandiendo, putans, quòd habeat tantùm venialia, cùm tamen haberet & mortalia, quæ tunc ei indirectè remitterentur, simul cum venialibus, quæ confitebitur.

S. Amplector hanc doctrinam, & judico ob has aliasque causas Ecclesiam tantoperè curare Sacramenti Penitentiae ministrari, legemq; statuisse in *Concil. Lateran. sub Innoc. III.* ut referatur *cap. cùm infirmitas extra: de Penitent. & Remission.* sub pœna privationis
in-

ingressus Ecclesiae Medicis, ut dum contigerit eos vocari ad infirmos, ante omnia moneant illos & inducant ad faciendam peccatorum confessionem, quae lex fuit renovata à Pio V. in Bulla quae incipit: *super gregem*. ubi prohibetur Medicis, nè tertio ægrotum accedant, nisi resciverint eum fuisse Sacramentaliter confessum, vetatq; Pontifex eos admitti ad Doctoratum, nisi solenniter jurent se id servaturos.

U. Ergo ut consequenter loquamur baptizatis ob sua crimina ad mortem damnatis confessio Sacramentalis denegari non potest?

S. Non potest: fuit quidem consuetudo in contrarium in aliquibus Galliae Provincijs, ante annum 1396. sed Regiâ constitutione datâ Parisijs año specificato die 12. Febr. abrogata est, cui etiam longè ante restiterat Summus Pontifex *Celestin. I.* à *Chri 428. Epist. 2. ad Epôs Gallia e. 1.* ubi de hac denegatione Sacramenti Pœnit: graviter conque-

querendo ait: *quid hoc aliud est, quam morienti mortem addere, ejusque animam sua crudelitate, nè absoluta esse possit, occidere?* (& paulò post) *salutem ergo tibi mini adimit, quisquis mortis tempore speratam pœnitentiam denegavit.* Et Julius I. 2. suo Decreto relato dist. 26. Q. 6. c. si Presbyter ait: *eum fore reum animarum, qui pœnitentiam morientibus denegaverit.*

U. Putasne tamen aliquando licere hominem morte punire absq; eo, quòd ei concedatur tempus pro Sacramento Pœnitent.?

S. (Quidquid dicant alij) existimo, quòd esto probabiliter timeatur per dilationem mortis graviù damnorum Reipubl. aut Principi &c. illatio, attamen dummodo reus fuerit sub potestate coërcitiva Curia, concedendum est ei tempus pro Sacram: Pœnit:

U. Nonne gravia damna, quæ sequerentur ex dilatione sufficerent ad denegandum hoc Sacramentum?

S. Vi.

S. Videtur mihi moraliter impossibile, quòd tantilla dilatio in qua unum aut alterum peccatum reus confiteatur & absolvatur (in quo casu itá practicari posse affirmant D.D. & etiám in casibus inferioris necessitatis) afferret tanta damna, quæ sufficerent pro denegatione dicti Sacramenti reo, cui ob maximam mentis perturbationem valde difficilis esset contritio.

U. Etiám modicam dilationem rejicit Jus defensionis, in casu autem non tam procederetur viâ juridicâ, ad punitionem, quàm viâ ordinariâ defensionis propriæ & proximi, nec tam ad puniendum crimen, quàm ad malum futurum impediendum.

S. Scio quòd tunc solùm ratione necessaria defensionis liceat occidere impotentem, quem quis sciret moriturum in peccato mortali, quando est actualis aggressor, aut quando est paratus aggredi: in casu autem cùm reus supponatur esse in potestate Curia, ne-

neq; est aggressor, nec paratus aggredi, quia est sub actuali coërcitione Judicis, & moraliter impossibile videtur, quòd non possit cautè custodiri pro aliquo brevi tempore, ideoque in hoc casu non habet locum defensio, aut Jus defensionis.

V. Demus casum, quòd ille, quem Judex auctoritate Principis sinè mora jubet occidi, non esset sub potestate coërcitiva Curiaë, paratus tamen gravia damna inferre communitati?

S. In tali casu dico cum *Lessio lib. 2. de Justitia & Jure, cap. 29. dub. 11. n. 9.* posse procedi contra illum tanquam aggressorem viâ necessariæ defensionis, attamen extra hujusmodi casum manet tanquam certum, Judicem teneri concedere tempus damnatis ad mortem suscipiendi Sacrament: Pœnitentià in *Clement. 1. de pœnit;* & ratio est in promptu, tum quia illo tempore urget præceptum Divinum suscipiendi tale Sacramentum, ideoq; Judices im-

pedire non possunt executionem illius, tum quia Judex damnato ad mortem, utpotè sub sua potestate constituto tenetur ratione officij procurare necessaria ad salutem Spiritualem, supponitur autem esse in gravissima necessitate Spirituali, ergo &c.

V. Posset contingere, quòd reus, intra tempus consuetum concedi morti destinatis, nollet suscipere Sacramentum Pœnit:

S. Dico cum Bonac. Disp. 4. de Sacram. Eucharist. Q. 7. punc. 1. n. 6. tunc Judicem obligari ex charitate ipsi succurrere, concedendo aliud tempus ad experiendum si fortè resipiscat: licèt enim prodegerit tempus concessum, adhuc tamen est illi subveniendum, sicut licèt quispiam propriâ culpâ dilapidasset bona sua, adhuc ipsi in gravissima, necessitate corporali constituto esset obligatio succurrendi (*dixi ex charitate*) quia ex Justitia dilationem concedere non tenetur, nisi fortè resipiscens petat confiteri. V. Sit

U. Sit concessa congrua dilatio ultra tempus consuetum, quid si damnatus ad mortem adhuc nolit pœnitere, & recipere Sacramentum ?

S. Dico Judicem posse exequi sententiam, qui cum fecerit quantum in se erat, impœnitentia non ipsi, sed reo imputanda est; quod si dicatur esse obligatum liberandi reum à morte, qui libet pœnitere nollet, ut à morte liberaretur, viaq; aperiretur delictis propter tale remedium evadendi.

U. Fortè in tali casu Judex posset commutare pœnam mortis in aliam pœnam æquivalentem ?

S. Expedi ob bonum publicum nè fiat talis commutatio, præterquam quòd nulla pœna, estò perpetua, morti, æquivalet, præsertim in apprehensione hominum, nullaque æqualiter deterrere posset à delictis: neq; malitia rei debet impedire Justitiam.

U. Cum juxta doctrin. Sum: Pontificum à te supra relatam morituris Sa-

crum.

cram. Pœnit: denegandum non fit, quæro an etiam hæretico negativo ad mortem damnato hoc Sacram: ministrandum sit?

S. (*Supponendo hæreticum negativum illum esse, qui convictus de hæresi persistit in negativa*) sentio tali hæretico, dummodo congruè dispositus sit, absolute ministrandum esse Sacram: Pœnit:

U. Quid intelligis per *ly dummodo congruè dispositus sit*?

S. Hoc intelligo: quòd licet reus revera commiserit delictum hæresis, quòd publicè fateri non vult, nè subeat infamiam, dummodo illud in foro conscientia detestetur & pœniteat, quamvis in foro externo permanserit in negativa, possit Sacramentaliter absolvi.

U. Putasne hæreticum negativum haberi pro pœnitente?

S. Quamvis in præsumptione fori externi haberetur pro impœnitente, si tamen iudicio Sacramentali Pœnitentia subijci, & remedium Salutis, ejus sup-

supponitur esse capax, recipere velle. verè impœnitens non esset, adeoq; sicut Ecclesia vult, ut ministretur Sacram: Pœnit: illis, qui reverà impœnitentes non sunt, præsertim in articulo mortis, in quo cessat omne impedimentum Canonicum obstans absolutioni Sacramentali, neq; locum habet aliqua reservatio, ità pariter vult, ut huiusmodi reus absolvatur Sacramentaliter.

U. Vult, sed si fateatur publicè crimen hæresis, hoc enim crimè excipi debet. **S.** Non adhæreo exceptioni, quam facit Sanchez, quia rationes, quæ absolvunt reum ab hac obligatione in alijs criminib⁹, procedunt etiam quando agitur de hæresi, quare sicut ex negatione alicujus delicti in foro externo, non sequitur impœnitentia de illo in foro interno, ità quoq; ex negatione delicti hæresis in foro externo non sequitur, aut concludenda est impœnitentia de illo in foro interno, di-

ver-

verso enim modò (prout alibi dixeram) procedunt forum externum & illud conscientiae , & ideo iudicium , quod fertur secundum unum forum , non debet ferri secundum aliud , cum facta aliter possint apparere in uno , ac in alio , & damnatus aut ligatus in uno , possit absolvi in altero , & è contrà.

U. Existimo , quòd , si crimen verum sit , teneatur reus tollere scandalum & ipsum fateri , unde si non tollit , est verè impœnitens , ac proinde non potest ipsi ministrari Sacram: Pœnit.

S. Respondi jam non teneri reum sententiatum fateri crimen hinc etiam communior & melioribus innixa fundamentis opinio tenet , quòd reus , qui in iudicio negavit delictum , pronuntiatâ sententiâ , & completo iudiciò non teneatur amplius fateri veritatem , & bene : cum enim completo iudiciò Judex desinat esse Judex , cessat etiam Jus ipsius ad exigendam à reo manifestationem veritatis , & consequenter

etiam respectu rei obligatio ad manifestandum, quia talis obligatio dicit relationem ad Jus Judicis: quale autem scandalum ex eo, quod reus neget delictum siquidem communiter scitur reos delicta negare: præterquam quod hoc ipso, quod reus se subjiciat Judici-
 cio Sacramentali, evacuet suspensionem impænitentiæ.

U. Adverte, quod talis Hæreticus non esset reconciliatus Ecclesiæ, adeoque non deberet admitti ad participationem Sacramentorum.

S. Qui sunt in articulo mortis, possunt, & debent admitti ad Sacramentum Pœnit: absque solenni aut publica reconciliatione: sufficiet itaq; cum privata hæresis detestatione reconciliatio privata, quæ fieri potest à quolibet Sacerdote, qui reperit Pœnitentem dispositum: cum enim agatur de salute vel damnatione æterna Rei, ipsi in hac gravissima necessitate spirituali constituto non debent, nec possunt justè de-
 ne-

negari remedia ad salutem necessaria, ad quæ jus habet: potius ergo dicendum est: forum externum, præsertim Ecclesiasticum in casu respectu Rei penitentis non posse non esse favorabile, & ideò notat *Hurtad. de fide, spe &c. Disp. 86. §. 30.* quòd Judex ipse Ecclesiasticus, qui damnavit Hæreticum negativum, & tradidit brachio sæculari, teneatur audire Confessionem Sacramentalem illius, si alius Sacerdos non adfit, ipsumq; absolvere, si judicet esse capacem absolutionis.

U. Pro complemento hujus discursus quæro: an nolenti suscipere Sacram: Extremæ Unctionis sit ministrandum Sacramentum Pœnit: ?

S. Multos abhorrere hoc Sacramentum Unctionis experientia docet, cùm itaque communis teneat sententia non adesse præceptum suscipiendi hoc Sacramentum, nolenti illud suscipere (*secluso contemptu*) utpote non peccanti, judico ministrandum esse Pœnit:

I § nit:

nit: Sacramentum, si aliàs sit disposit?
 U. Nonnè talis negligeret media ordinata ad salutem ex quibus multum utilitatis percipere potest, atq; ita nolens tale Sac. amentum recipere (*si sui compos sit*) præsumeretur illud contemnere?

S. Non debet præsumi quòd contemnat, siquidem alia suscipit, aut suscipere desiderat, & consequenter institutionem Sacramentorum, atq; Ecclesiam veneratur, neq; omissio eorum, quæ non sunt in præcepto, arguit contemptum.

U. Judico tamen talem infirmum hortandum esse ad suscipiendum hujusmodi Sacramentum, ut hoc quoq; medio confuleret propriæ salutis, & interueniens motivum non suscipiendi, tanquam non rationabile, de mente eijceret.

S. Juxta hoc judicium rectum operabor.

QUÆ-